WE SRZODĘ Dnia 9. Lutego, ROKU 1763.

N° 5.

WARSZAWSKIE EXTRAORDYNARYINE TYGODNIOWE

WIADOMOSCI,

Tak dla łatwieyszego sposobu w Rządach Publicznych Handlu, y partykularnego dobra wszystkim, iako też w naukach, y rzeczach innych Ludziom do wiedzenia potrzebne.

Z Pozwoleniem Nayiaśn: Krola JMci, y Zwierzchności Jego.

Art. 1.

Wiadomości od Dworu Krolewskiego.

W tym Miesiącu Nayjaśnieyszemu Panu assystuią, iako Szambelan J. W. JMć Pan Hrabia Brühl, Kawaler Maltański, a iako Kamerjunker Jmść Pan Radziminski.

Dnia 9. Gala u Dworu, iako wdzień rodzin Nayjaśnieyszey Krolewny Jmći Elzbiety, a Dnia 12. Gala u Dworu, *in gratiam* Wysokiego Narodzenia Nayjaś: Krolewny Jmći Krystyny.

Dnia 30. Stycznia Nayjaś: Krol Jmć P.N.M. z całym Dworem zwykłą dwuniedzielną po zmarłey Arcy-Xiężnicce Jmći Austryackiey Joannie Gabryeli Corce Cesarstwa Jchmćiow na się wziął żałobę.

Dnia 26. *Elapsi*, J.W. Jmć P. Fleming Podskarbi Wielki W. X. Litewski miał Audiencyą prywatną, oraz honor pożegnania Nayjaś: Pana.

Temi dniami także miał audiencyą

u Najaś: Krola Jmći J. W. Jmć Pan Kaſztelan Ciechanowſki, przybywſzy tu na naznaczoną podług *Reſultatum Senatus Conſilii* Rezydencyą.

Dla okoliczności Kurlandzkich zwyczayne iuż od Nayjaś: Krola Jmci wyſzły liſty, do zkonwokowania Jch. Mość PP. Senatorow y Miniſtrow, na Wielką Senatorſką Radę, ktora dnia 28. *præſentis* ma ſię zaczynać.

Ziazdy Publiczne w teraźnieyſzym Mieſiącu.

8. Dnia, Seymiki Deputackie w Litwie, podług Konſtytucyi 1685. Deputaci ſą Litewſcy wraz y na Trybunał ſkarbowy Litewſki Kommiſſarzami.

9. Odprawować ſię będą Seymiki Goſpodarſkie w Litwie.

Od dnia wczorayſzego aż do 28. w Piotrkowſkim Trybunale Wielkopolſkiey, ſądzony będzie Reieſtr Woiewodztwa Łęczyckiego, przed ktorego dokończeniem, przez 6. dni zupełne, Sprawy duchowne nazwane *Compoſiti Judicii & Mixti fori*, tego Woiewodztwa odprawią ſię. Sprawy *Fiſci* raz w Mieſiąc we Czwartek po południu bywaią.

Art: 2.

O Solennych Exekwiach.

Dnia 22. Stycznia, Solenne w Kolleg: S. Jana, od Prześwietney Kapituły tuteyſzey, wiecznemi czaſy, roczne za Swiętey y nieśmiertelney pamięci Nayjaśnieyſzą Krolową Jmość, odprawiły ſię Exekwie, przy Wigiliach y Mſzach SS. ktore, Jmć X. Biſkup Kijowſki śpiewaną Mſzą Swiętą zakończył.

Wczorayſzego zaś dnia, to ieſt, 1. *præſentis*, odprawił ſię roczny za S. P. Nayjaś: Krola Jmśći Anniwerſarz, u WW. OO. Kapucynow.

Art: 3.

Rzeczy do Handlu należące.

Cena Gdańſka, za ktorą na Szpiklerzach przedaią zboża, y Sol do Szpiklerzow kupuią.

Pſzenica po Zł: Pruſkich	240.	245.	
Ditto Czerwona po Z.	250. aż do	260.	
Pſzenica ktora ieſt wraz rożnego koloru po Zło:	270. aż do	280.	
Ditto Biała po Złot.	290.	300.	
Zyto po Zł:	224.	226	228.
Jęczmień	185.	190.	
Słod	260.	270,	
Hreczka	-	-	
Owies po Zł:	100.	110.	
Groch biały	320	350	
Groch śniadawy	320	350	
Jagły po Zł:	350.	380. aż do	420.
Hreczana kaſza po Z.	290.	300.	
Sol Swiętego Ubeſa	125	130,	
Sol Lisbońſka	-	-	
Sol Francuſka po Zł:	90. aż do	106.	
Sol Szkotzka po Zł:	110. aż do	120.	

Cena Toruńſka, za ktorą w Szpiklerzach zboża przedaią.

Pſzenica biała po Zł: Pruſkich	250.
- Czerwona po Zł. aż do	230.

Zyto

Zyto po Zł. -	180	-	186.
Jęczmień po Zł.		-	120.
Owies po Zł. -	-	74	80.
Groch -	-	-	
Kaſza Jęczmienna po Zł			240.

Jaka obfitość Zboża y innych rzeczy w naſzym ieſt Krolestwie, następuiąca pokazuie ſpecyfikacya.

Z Torunia przeſzłego Roku, wyſzło zboża na Statkach.

Pſzenicy - -	Łaſztow	1822.
Zyta, - -	detto	1680.
Jęczmienia - -		53.
Jaglaney kaſzy - -		23½.
Hreczaney kaſzy - -		47.

Wełny ważono na wadze Starego Miaſta, - Kamieni 17989.
Na wadze Nowego Miaſta, K. 12462. Funtow 13.

Summa kamieni 30450. f. 13.

Wyſłano do Cudzych Kraiow ka. 26270.

Do Gdańſka zaś w przeſzłym Roku przybyło Zboża.

Pſzenicy	Łaſz: 10815.	Kor: 29
Zyta -	18358.	45
Jęczmienia -	3356.	51
Owſa -	2460.	5
Hreczaney kaſzy	470.	27
Grochu. -	68.	41
Summa	36623.	18

Wyſzło z Gdańſka.

Pſzenicy Łaſztow	5201.	Kor: 29
Zyta -	16105.	15
Jęczmienia	3266.	11
Owſa -	1983.	3
Hreczaney kaſzy	686.	
Jaglaney kaſzy	263.	7
Grochu	37.	13
Summa.	27542.	8

Nayduie ſię ieſzcze zboża w Gdańſku.

Pſzenicy Łaſztow	5614	Kor: 10
Zyta -	2253	30
Jęczmienia -	290	40
Owſa - -	477	
Hreczaney kaſzy	207	
Jaglaney kaſzy.	207)	10
Grochu.	31.	30
Summa	9081.	10

A małoż wyſzło dokąd indziey? y wiele od Woyſk mogło być wykupionego?

Art. 4.

Rzeczy ktore ſą do ſprzedania.

o Aukcyach publicznych.

Jutro zacznie ſię na mieyſcu zwyczaynym nowa Aukcya na rożne meble.

Art. 5.

Oſoby potrzebuiące Służby.

Metr daiący lekcye w Łacinſkim, Niemieckim, y Polſkim Języku życzy ſobie ſłużby w Charakterze Direktora; więcey o nim ſię dowiedzieć można

żna u JMć P. Sławinſkieoo Jntroligatora przy Kościele Collegiackim.

Potrzebuie także pewny ſłużby doſtać iako Ekonom.

Art. 6.

O Promocyi pewnych Oſob.

Nayjaś:. Krol Jmść, po śmierci Jmć Pana Łuſzczewſkiego, Staroſtwo Zydaczewſkie Jmć Panu Rudzinſkiemu Woiewodzie Mazowieckiemu. Podſędkowſtwo Rawſkie, Jmć Panu Pruſkiemu, Podczaſtwo Bidgoſkie po śmierci Jmć P. Marſz wſkiego, Jmć Panu Beſieki rſkiemu, Oberſztleutnanſtwo w Regimencie Artyleryi Koronney, po Jmći Panu Witt; Jmci Panu Godlewſkiemu Majorowi, łaſkawie w tych dniach konferować raczył.

Promocye Akademickie.

Z Lipſka Dnia 1. Grudnia, czytano publicznie prawa Akademii, tyczącego ſię uczących tuteyſzych w Wielkim Kollegium, potym przyſtąpili do obrania nowych Aſſeſorow *Conſilii perpetui*, gdzie obrani ſą oprocz Jmći Pana Chryſtyana Gottliba Ludwika Therap. P. P. O. Rektora *Magnif.* Aſſeſorami *ipſiuſmet Conſilii* Jmć Pan Andrzey Karol Bel, Konſyliarz J. K. Mći, Aktualny Profeſſor *Poëſeos* rodem Francuz, Jmć P. D. Jan oBgumił Seger Meizneńczyk; Jmć P. D. Antoni Wilhelm Platz *Pathol* PP. O. Sas y, Jmć P. M. Gottlib Schuman Polak.

Artykuł 7.

Rzeczy do Genealogii należące.

O Narodzeniach.

Dnia 25. *Elapſi*, J. O. Xiężna Jmć Lubomirſka Strażnikowa W. Koron: ſzczęśliwie powiła Corkę.

Z Włodzimierza mamy wiadomość, że w Sielcu Dobrach Jmći Pana Kaſztelana Podlaſkiego Oyca ſwego, J. O. Xiężna Jmć Radziwiłowa, Ordynatowa Klecka, ſzczęśliwie powiła Corkę.

O ślubach Małżeńſkich.

Dnia 16. Liſtopada A. P. Jmć Pan Baron Sporken Generał Leytnant Saſki, Kommendant Fortecy Königſzteynu brał ślub y małżeńſką Benedykcyą, z Jmć Panną Joanną Elżbietą Wilhelminą ſtarſzą Corką, Niebośzczyka Jmći Pana Gaſpra, Dietricha Schonberga na Pfafrodzie y Dürenthale.

Zeyście z tego świata ludzi.

Ze Lwowa dnia 19 Stycznia, donoſzą, że JeyMość Pani Joanna z Ledochowſkich Gruina Stolnikowa Bracławſka, w Dobrach ſwoich Kulikowie, w Woiewodztwie Wołyńſkim leżących, z tym ſię pożegnała światem.

Z Drezna mamy wiadomość, że tam umarł Jmść Pan Jerzy Spindler w 60. Roku wieku ſwego, a Dnia 8. Grudnia Jmć Pan Chriſtian Ritter w 58. roku wieku ſwego z tym ſię rozſtał światem.

Specy-

Specyfikacya Ochrzczonych, Zaślubionych, y Pogrzebionych w przeszłym Roku Ludzi.

W Dreznie Ochrzczonych 1429. Zaślubionych 366 par. Pogrzebionych 2008.

W Lipsku, Ochrzczonych 967. Pogrzebionych 2160.

W Amszterdami, Ochrzczonych 4320. Pogrzebionych 8412.

W Harlem: Ochrzczonych 751. Pogrzebionych 1070.

W Wiedniu, Ochrzczonych 5741. Pogrzebionych 6496.

W Kopenhadze, Ochrzczonych 2289. Pogrzebionych 4512.

W Maydeburgu, Ochrzczonych 915. Pogrzebionych 154.

Na Wyspie Jsland: Ochrzczon: 1090. Pogrzebionych 710

Pokazuie się ztąd, że liczba zmarłych wszędzie liczbę narodzonych przewyższa, oprocz na Wyspie *Island* nazwaney.

Stateczność Termometra.

1762. *Mr. de Reaumur.*

Listop:	*Rano.*	*Południe*	*Wieczor*
20	5 *G.*	11 *Gr.*	6 *Gr.*
21	9	5 *Z.*	9 -
22	11½	8½	11 -
23	12½	7 -	9 -
24	11½	3 -	½ -
25	7	3 -	3½ -
26	5	4 -	3 -

Mr. Farenheit.

Listopa:	*Rano.*	*Południ.*	*Wieczor.*
20	20½ *Gr*	23 *Gr.*	18 *Gr.*
21	12	20½ -	12 -
22	6 -	13 -	7 -
23	1½ -	16 -	12 -
24	6 -	25 -	30½ -
25	16 -	25 -	24 -
26	20½ -	23 -	25 -

RZECZY GOSPODARSKIE.

Odpowiedź na pytanie w Wiadomościach pod Num. 30. 1762.

Uznaię w prawdzie, że rzecz wielce potrzebna, iaki wynaleść sposob, do probowania wina, ieżeli iest czyste y nie złaszowane, luboć do tych czas sposob ten iest ukryty, iednak kiedyż tedyż wynaleziony być może. Tym czasem bespiecznie wierzyć można, że wina Wołoskie od niektorych Ludzi naprawione, za Węgierskie przedaią, tak, że trzeba się bardzo dobrze znać, ieżeli chce między winem Wołoskim naprawionym y Węgierskim czynić rożnicę, y młode Węgierskie wina tak niektorzy przez extrakt mrowczy umie ią naprawiać, że nie ieden one z uszczerbkiem wielkim zdrowia swoiego piie, za stare y wystałe wino. Niektorzy zaś wino syropem albo Lipcem naprawiać zwykli, lecz takie wino łatwo każdy pozna, bo się nietylko palce po nim lepną, ale też stoiąc przez noc w butelce, mieni się y czerwienieie.

RZE-

RZECZY DO NAUK NALEŻĄCE.

Sposob skuteczny podczas zarazy bydła.

Zaraza bydła iest iednym z naywiększych nieszczęść, ktorym ludzie są wystawieni i podlegli. Niemasz nic dotkliwszego, iak kiedy widzieć muszą, że same zwierzęta iako pomocniki robot własnych u nog ich upadaią y zdychaią, i że po wielkim staraniu, kosztach na nie łożonych z niego są ogołoceni. Zaraza bydła zaiste nie mało między ludźmi robić zwykła strachu, przecięż przez to nie trzeba desperować, y serca tracić, ale owszem starać się według możności o sposob do wybawienia od tego złego, albo przynaymniey od niego umnieyszenia. Podczas samego powietrza, ludzie nie tracąc nadziei, przez skuteczne sposoby y rostropne postępowanie z niebespieczeństwa wychodzić zwykli.

Sądziemy więc za rzecz potrzebną dla przysłużenia się publicznie opisać tu wszystkie skuteczne podczas zarazy służące sposoby, ktore wyięte są z Memoryału *de Trevoux*, Miesiąca Października, 1714. Ci ktorzy tych sposobow dawnych chcą z pożytkiem używać, rostropnie sobie postępuią, kiedy się takowych ludzi w używaniu sposobow tych poradzą, ktorzy się na tym znaią, y w tym dobrą maią praktykę. Prawda nie wszystkie lekarstwa w rożnych okolicznościach, w każdym rocznym czasie, na wszystkich Horyzontach służą, przecięż skutek głownieyszy bywa iednakowy, rożnica iedna w niektorych bywa okolicznościach.

Sposob do zabieżenia tey zarazie, przez rozpędzenie złey aury.

Trzeba codziennie dwa albo trzy razy bydło oglądać, a przez ten czas, kiedy będzie bydło w polu, chędożyć należycie oborę, żłoby, y słupy, omyć wodą, w ktorey moczone były zioła zapach maiące, iako to: szołwia, bobkowe liście, maieran y inne podobne; można też w stayniach dwa albo trzy razy codziennie to iest z rana, kiedy bydło w polu, y wieczorem dwie godziny przedtym niżeli z pola przyidzie to samo kika razy powtorzyć w obmyciu; przed wschodem Słońca, bydła w pole wypędzać nie trzeba.

Na kadzidło zaś do kadzenia w stayniach y oborach, rożne bywaią brane rzeczy. Naypospolitszemi y oraz naytańszemi są żywica, drzewo iałowcowe y iagody, proch do strzelania, siarka, albo smoła.

Na niektorych mieyscach *asa fetidum*, w wielkości bobu kładą w dziurę świdrem w słupie, gdzie bydło przywiązane, wywierconą, dobrze także trzeć żłoby czosnkiem, palić na oborach y ulicach iasny ogień.

Sposob dla zachowania bydła od zarazy.

Przez rożne powieści o gatunkach zaraz bydła uważono, że z nagła bydło słabieie, ieść nie chce, dostaie guzow y wrzodow; zkąd dobra rzecz iest, kiedy

kiedy kto zobaczywszy takowe znaki, zaraz bydłu daie dryakwi, ktora nay- lepszym od zarazy iest lekarstwem. Owcom się daie po dwie kwintle, kro- wie po iednym łocie, dla wołu 2. łoty, tyleż koniowi, y innym zwierzętom według proporcyi, trzeba ią zetrzeć y wmieszać w porcyą należytą wina: koniowi naprzykład można dać 2. albo trzy łoty dryakwi w pułgarcu wina; w niedostatku zaś wina, można wziąć połowę wody, y połowę winnego octu. Dla owiec y koz rozpuszcza się tylko dryakiew w czystey wodzie.

Niektorzy Gospodarze zachowali bydło od zarazy, przez to że one trzymali w oborach, a w pole w cale nie wypędzali, daiąc codzień wołom y krowom po garści otrąb z czosnkiem, siarką y iałowcem.

O wrzodach y guzach, ktore się bydłu na ozorach robić zwykły.

Dostaie czasem bydło wrzodow na ozorze, ktore tak są iadowite, że ozor bydlęciu w 24 godzin przeżeraią, dla uleczenia y zabieżenia takowey dalszey zarazie, trzeba bydło, takowy defekt maiące, odłączyć y następuiących używać sposobow: wziąć korzeń albo też ziela, ktorego Aptekarze do Węgierskiey używaią wodki, garść iednę, soli garść, tłuczonego pieprzu łyszkę iednę, głowkę iednę albo dwie czosnku, dwie kwintle *Assa fetidi*, pokraiać wszystko y włożyć w garniec octu, ktorego tak używać.

Skrobać naprzod zarażonego ozora część, łyżką metalową, y umyć go potym przerzeczonym octem, kilka razy powtarzaiąc.

NB. Trzeba przy leczeniu takim być bardzo ostrożnym, łyszki tey do niczego nie używać, poki dobrze nie będzie ochędożoną, przed każdym u- życiem, trzeba rękę do samego łokcia świeżem masłem smarować, a po operacyi umyć się letnią gorzałką, y utrzeć się dobrze ręcznikiem czystym.

Ci, ktorzy choremu bydlęciu puszczaią krew, tey samey powinni używać ostrożności: po tym krwie puszczeniu, trzeba ziemię dobrze wyczyścić, żeby psy iey nie dostały, y krwie tey nie chłeptały.

Leczenie wewnętrznych chorob.

Kiedy bydło wewnętrznie dostaie wrzodow, ktore się nazywaią zapaleniem płuc, trzeba wziąć ieden łot *Aloe Sucrotin*, dwie kwintle *Antimonii*, tyleż kwiatu szafranowego, potłuc wszystko na proszek, y dać bydlęciu przez rog, iakiego kowale używaią, a potym proszku, wlać mu trochę wina.

Dla wołu dać dwa łoty, krowie łot 1. y 3. części łota, cielęciu o iednym roku pułtora łota, y innym bydlętom według proporcyi starości, skopowi $1\frac{1}{2}$. łota, a iagniętom według starości. Dla większey łatwości mogłby kto zrobić z tego puszkę ulepku, pomieszawszy go z syropem preparowanym z Jałowcu y innych zioł. Można wziąść tę samę miarę y wagę, ktora się bierze przy proszku, pomieszać z winem iako dryakiew. Sposob ten daleko iest lepszy niżeli z proszkiem, ktory z trudnością może być bydlęciu dany. Y takim sposob.m

ſobem w Sawoiach 1714 Roku zgubili zarazę bydła. Kiedy bydło zarażone, ſmuci ſię, zwieſza głowę, ni chce ieść, łzy cieką z oczu y z nozdrzow, miewa drżenie ſerca, a gdy ſię kto onego dotyka, doznaie nieiakiego drżenia w całym bydlęciu, robią mu ſię nieiakie guzy przy ogonie, a czaſem pod ięzykiem w wielkości grochu.

Te guzy potrzeba łyſzką metallową drapać albo żelazną, poki krew z nich nie poydzie, potym wziąść garść *hederæ terreſtris*, poſiekać y trzeć zarażone mieyſca, można też one ziele bydlęciu w ſame *orificium* włożyć Potym wziąść pułgarca świeżego mleka, od 4. albo 5. iaiec żołtkow, dwie garści tłuczonego ziarna konopnego, iedne nabicie prochu do ſtrzelania, dla wielkiego wołu, (dla młodego bydlęcia trzecią część) y trochę mydła, potłuc na proſzek, y dać bydlęciu zarażonemu.

Kiedy bydło ma wrzody pod ozorem, trzeba one trzeć dobrze kawałkiem ſrebra y zielem *hederæ terreſtris* nazwanym, lecz potym więcey nie potrzeba nic kłaść.

Inſzy ſpoſob.

Wziąść ſzklankę gorzałki w mieſzać w nię *ornwietanu* w wielkości orzecha, y nabicie iedne prochu, dać bydlęciu chorem przez kilka dni. Inni zwykli brać kwaterkę winnego octu, trzy łyżki ſiarki, iednę łyżkę ſoli, y y iednę pieprzu nieco zparzonego, włożyli w to wſzyſtko trzy garści ſadzy dobrze przeſianey, y pomieſzawſzy dobrze, dali bydlęciu przez rog wypić; Spoſob ten wielce ſkuteczny, oſobliwie, kiedy go zaraz z początku użyie.

Zegarek złoty, o dwoch kopertach, wierzchnią z figurami wydętą; wewnątrz kołka albo robota, ſrebrną koprtą zakryta. Warſzawſka Hekla robota. Na taſiemce zieloney iedwabney, dwie pieczątki; iedna ſtalowa, a druga Tombakowa. Ktoby go znalazł, żeby do ſklepu Jmć Pani Minaſzewiczowy Wdowy na rynku dał znać, będzie miał kilka Czerw: Złotych nadgrody.

Uwiadomienie.

Dzieſiąta Loterya w Sukczynie zacznie ſię w Marcu pierwſza Klaſſa, ciągniona będzie do 13. przerzeczonego Mieſiąca. Billety teyże Loteryi nayduią ſię u Jmć Pana Albrechta Piſarza Kommiſſyi Skarbowey L. K. Mći w Zamku.

Znayduie ſię w Warſzawie w Adreſſow y Aukcyi Kantorze, u Jego-Mości Pana Michała Grola *Kommiſſarza Jego Krolewſkiey Mości.*

DONIESIENIE Z WARSZAWY

Roku 1763.

POdaie ſię do wiadomości, iż pewny Metr Ięzykow y innych do dobrego cwiczenia Młodzi Szlacheckiey należących Nauk udzielone ſobie niechcąc zakopać Talenta; lecz ie na Chwałę Boſką, y Dobro publiczne zażyc uſilnie pragnąc, na prożbę y perſwazyą niektorych, dyſtyngwowanych Panow ma w terazniey ſzym Roku 1763. zacząć Rycerſkiego Stanu Paniąt na Stoł y Edukacyi trzymać, obliguiąc ſię ich rownie w Boiazni Pańſkiey (ktora początkiem ieſt Mądrości) iako w obyczaiach Szlachetnego Urodzenia godnych cwiczyć, y oraz wſzelką wygodą opatrywać.

Metr ten daie, y uczy z fundamentow Łacińſkiego, Francuſkiego, Niemieckiego, y Włoſkiego Ięzykow, tudzież Hiſtoryi, y niektorych Stanowi Szlacheckiemu przyzwoitych, y bardzo potrzebnych ſztuk Matematycznych, iako to: Arytmetyki, Geografii, y Geometryi Spoſobem wcale nowym, lecz tak krotkim y łatwym że przyobiecuie beſpiecznie Uczniow ſwoich chociażby naytępſzych w tych

wſzyſtkich

wſzyſtkich Naukach za pięć (albo też naydaley za ſześć) lat wydoſkonalić.

Wſzakże ſię z tym pomieniony Metr nie chełpliwie nadgłaſza; od trzech bowiem bytności ſwoiey w tuteyſzym Mieście lat tyle ſpoſobności y dokładney pilności ſwoiey dał iuż dowodow, że na Łaſkę, Reſpekt, y Eſtymacyą u wielu dyſtyngwowanych Oſob zaſłużył, ktore dobre o nim dać świadectwo każdego czaſu ſą gotowe.

Wydoſkonałenie zaś owe ma ſię rozumieć tak dobre, iakiego kto w naylepſzych Cudzoziemſkich mogłby nabyć Akademyach; lecz daley nad rozſądek ich lat rozſzerzyć ſię nie może; Każdemu bowiem dość wiadomo ieſt, że nikt ieſzcze dotąd ze Szkoł, lub Konwiktow publicznych tak doſkonały nie wyſzedł, aby wraz do ſprawowania iakiego Publicznego Urzędu (choćby nayłatwieyſzego) zdolny, y doſyć ſpoſobny bydz mogł, bo do takowey Doſkonałości dalſze, y więkſze potrzebne ieſt doſwiadczenie, ktore nie w Szkołach lecz *in Publico*; iako to: w Paleſtrach, y innych Publicznych zgromadzeniach długim czytaniem, pilnym uſiłowaniem, a prawie uſtawicznym godnych Mężow naśladowaniem nabywać ſię zwykło. Rzecz tedy pewna ieſt, że tego wſzyſtkiego nikt bez doyrzałego rozſądku, ktory z wieſkiem przychodzi, doſtąpic w iakich kolwiek Akademyach nie może.

Pomienionego Metra przedſięwzięcie ieſt takowych ſzczegulnie na ſwoy ſtoł y Edukacyą przyimować Kawalerow, ktorzy w wyżey rzeczonych Naukach albo bardzo małych, albo wcale żadnych nie maią początkow, a to z

przyczyny

przyczyny, że daleko łatwiey ieſt rzecz każdą na założonym od ſiebie, niżli na cudzym budować fundamencie.

A zatym ani młodſzych nad dziewięć, ani ſtarſzych nad dwanaście lat przyiąc nie odważy ſię, ſądząc że mnieyſzy lub większy wiek z ſzkolną iego Disciplinę y Uſtawami mogł by ſię nie zgodzić.

Ani też więcey nad dwunaſtu Kawalerow nie przyime, większey bowiem liczbie należytą nie zdołałby czynić wygodę. Nim tedy ta liczba wcale kompletowana nie będzie (czego ſię dość prędko ſpodziewać można, bo Panowie, ktorzy go do tego przedsięwzięcia pobudzili, iuż nie zawodne u niego dla kilku Oſob zamowili mieyſce) nie zacząć nie może; Przy tych albowiem zamyſłach chociaż na nic więcey iak na Chwałę Boſką, y Dobro powſzechne względu nie ma, pomocy iednak w koſztach nie mniey iak inne Collegia, ktorym dość obfite z dobr ſpływaią doſtatki, upatrywać muśi.

Panowie więc, ktorzyby Synow ſwoich pod Jego dozor oddać chcieli, a obſzernieyſzą oraz y wyraźnieyſzą o iego około cwiczenia Rycerſkiey Młodzi ſtaraniu y Spoſobie mieć żądali Jnformacyą, mogą ſię liſtownie udać do Imć Pana Zacharyaſzewicza Secretarza Pocztamtu Warſzawſkiego.

Co ſię tycze zacnieyſzych, y dyſtyngwowańſzych tuteyſzego Miaſta Obywatelow, ktorzyby pragnęli aby ich także Synowie wyż wyrażone Cwiczenie (oprocz ſtołu y Mieſkania) partycypowali, dwunaſtu Oſobom do niego, iakby do Szkoł Publicznych, na te godziny, ktore dla Lekcyi naznaczone będą, iak z rana, tak y po południu przychodzić nie

zabrania

brania, y owſzem im chętnie ſwoie offiaruie uſługi, toż ſame, y tak prędkie Ich Dziatkom, co y Szlacheckim, w wyż rzeczonych Naukach obiecuiąc wydoſkonalenie, à to z konzyderacyi, co powinien mieć ku Boſkiey Opatrzności, ktora go do tuteyſzego Miaſta powołała, aby ſobie użyczoney Młodzi też Polſkiey udzielił y komunikował Talenta, ktoby ſię tedy z nim w tym Intereſſie rozmowić chciał, może ſię do niego ſamego udać. Mieſzka na nowym Mieście w Kamienicy Imc Pana Zakrzewſkiego na przeciwko Swiętojurſkiey Ulicy.

Exhibitor huius Scripti ſi voluerit illud Imprimere Imprimatur

Carolus Fridericus Areni U. J. D. Canonicus Cath: Plocen: & Varſavien: ac Judex Surrogat:

m: pp: